

Zpráva ze služební cesty do SRN

Místo:

Spolkový archiv (Bundesarchiv), Potsdamer Str. 1, Koblenz

Termín cesty:

23. 9. – 27. 9. 2013

Účel cesty:

Konzultace problematiky předarchivní péče, hodnocení dokumentů a výběru archiválií vzniklých z činnosti spolkových úřadů a výkonu spisové služby u výše zmíněných původců.

Účastník cesty:

Mgr. Martin Šisler

Zprávu podává:

Mgr. Martin Šisler, oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů, Národní archiv

Datum vyhotovení:

7. 2. 2014

Podpis ředitelky archivu: PhDr. Eva Drašarová, CSc., podepsáno elektronicky.

Část všeobecná

Odjezd: 23. 9. 2013 v 7:38 autobusem německých drah z Prahy do Norimberku. Odtud pak vlakem s přestupem ve Frankfurtu nad Mohanem do Koblenze. Příjezd do Koblenze v 16:06.

Ubytování: Hotel Garni Reinhard, Bahnhofstr. 60.

Zpáteční cesta: 27. 9. 2013 v 14:48 vlakem z Koblenze přes Frankfurt nad Mohanem do Norimberku a odtud autobusem do Prahy. Příjezd do Prahy v 22:18.

Část odborná

Pondělí, 23. 9. 2013

Bezprostředně po ubytování jsem byl za doprovodu pracovnice referátu G1 pí Sabine Herrmann odvezen služebním vozem do sídla Spolkového archivu, kde mě přivítal referent pro mezinárodní vztahy a pracovník referátu G1 Dr. Tobias Herrmann. Podrobně jsme konzultovali definitivní podobu programu mé služební cesty v následujících dnech.

Úterý, 24. 9. 2013

Landeshauptarchiv Koblenz

V sídle zemského archivu (Landeshauptarchiv Koblenz) jsem vedl jednání s vedoucí Zemské archivní správy Porýní-Falc (Landesarchivverwaltung Rheinland-Pfalz) a současně ředitelkou zemského archivu v Koblenzi Dr. Elsbeth Andre a se zástupcem vedoucí oddělení S (Abt. Modernes Archiv/Staatliches Schriftgut) Dr. Jörgem Pawelletzem.

Konzultace se týkala organizační struktury Zemské archivní správy Porýní-Falc, působnosti zemského archivu v Koblenzi, výkonu spisové služby u nejvyšších zemských úřadů spolkové země Porýní-Falc se zvláštním zřetelem na používání systémů elektronické spisové služby u jednotlivých původců, činnosti oddělení S zemského archivu, hodnocení dokumentů, výběru a přejímání archiválií výše zmíněných původců (se zřetelem na ministerstva vnitra, financí a životního prostředí) a využívání metody vzorkování při výběru archiválií u zemských úřadů (především u daňových spisů finančních úřadů). Byl mi též podrobně předveden interní informační systém vztahující se k předarchivní péči od společnosti Dr.Doc. U každého jednotlivého tématu jsem německé kolegy seznámil s praxí Národního archivu, včetně prezentace informačního systému předarchivní péče používaného na 5. oddělení.

Středa, 25. 9. 2014

Bundesarchiv – Zwischenarchiv Sankt Augustin-Hangelar

V sídle Meziarchivu Sankt Augustin-Hangelar jsem jednal s vedoucím meziarchivu Wolfgangem Wernerem. Konzultace se týkala působnosti a jednotlivých činností meziarchivu, právního rámce pro jeho činnost, výhod existence meziarchivů pro Spolkový archiv a pro spolkové úřady, předávání dokumentů od původců včetně praktické ukázky kontroly předávací dokumentace a předvedení informačního systému BASYS 2, ukládání převzatých dokumentů a tvorby archivních fondů, shromažďování spisových a organizačních norem původců, hodnocení dokumentů a jejich typologie, metodických návodů, pokynů a směrnic vztahujícím se k hodnocení dokumentů a výběru archiválií, využívání předaných dokumentů ze strany původců, velikosti úložného prostoru a personálního zázemí meziarchivu. Wolfgang Werner se zajímal především o fungování správních archivů zřizovaných ministerstvy a ostatními ústředními úřady v České republice a o jejich spolupráci s Národním archivem.

Čtvrtek, 26. 9. 2013

Bundesarchiv – Abteilung B

S úkoly a organizací oddělení B (Bundesrepublik Deutschland) mě seznámila zástupkyně vedoucí referátu B 1a Dr. Claudia Zenker-Oertel. Následná diskuse se týkala činnosti referátu B 1a, stavu e-Governmentu v SRN, spolkové archivní legislativy se zřetelem na oblast předarchivní péče a využívání archiválií nacházejících se v péči oddělení B. S vedoucí referátu B 3 Dr. Elke-Ursel Hammer a se zástupkyní vedoucí referátu B 4 Dr. Elke Hauschildt jsem konzultoval problematiku hodnocení dokumentů, výběru a přejímání archiválií vzniklých z činnosti úřadu spolkového kancléře, spolkových ministerstev a ostatních spolkových úřadů. Zajímal jsem se o počet původců, u nichž oba referáty vykonávají předarchivní péči, o typologii těchto původců, o stav zpracování uložených archivních fondů a o podobu archivních pomůcek. Zvláštní pozornost byla při konzultaci věnována problematice kritérií pro výběr personálních spisů.

Pátek, 27. 9. 2013

Bundesarchiv - Digitales Archiv, Digitales Zwischenarchiv, Bildarchiv

S pracovníkem referátu Z 6a Joachimem Rauschem jsem hovořil o problematice dlouhodobého ukládání dokumentů v digitální podobě a o činnosti digitálního archivu. Diskutovali jsme mimo jiné o otázce budoucího přejímání a ukládání rozsáhlých

elektronických databází. Pracovník téhož referátu Michael Ucharim mě podrobně seznámil s projektem digitálního meziarchivu, jehož pilotní fáze má být zahájena v roce 2014. Podle časového harmonogramu by měl být digitální meziarchiv plně funkční v roce 2019. Na závěr mého pobytu ve Spolkovém archivu jsem si prohlédl obrazový archiv, o jehož činnosti a fondech mě poskytla zevrubné informace pracovnice referátu B 6 Martina Caspers. Diskuze se týkala především způsobu ukládání archiválií, jejich postupné digitalizace a využívání.

Závěr

Během týdenního pobytu ve Spolkovém archivu a jednodenní návštěvy zemského archivu jsem získal cenné poznatky o činnosti německých archivů v oblasti předarchivní péče. Neocenitelnou zkušeností byla v první řadě možnost nahlédnout do praxe dvou archivů a příležitost konzultovat v přímém kontaktu s německými kolegy praktické i teoretické otázky hodnocení dokumentů a výběru archiválií. Významným přínosem bylo zejména porovnání praxe archivu na spolkové úrovni s praxí archivu na zemské úrovni. Němečtí kolegové se živě zajímali o situaci v českém archivnictví a srovnání (často odlišných) přístupů k řešení nejrůznějších otázek v oblasti předarchivní péče v obou zemích přineslo množství podnětných informací.